

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

2011/2012(INI)

12.5.2011

OPINIA

Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego
i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie analizy możliwości ograniczenia emisji gazów cieplarnianych
o ponad 20% oraz oceny ryzyka ucieczki emisji
(2011/2012(INI))

Sprawozdawczyni(*): Romana Jordan Cizelj

(*) Procedura obejmująca zaangażowane komisje – art. 50 Regulaminu

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że według prognoz Międzynarodowej Agencji Energetycznej (MAE) światowy poziom emisji dwutlenku węgla w dziedzinie energetyki prawdopodobnie wzrośnie do 2035 r. o 21% ponad poziom z 2008 r., jeśli państwa będą wdrażały swoje zobowiązania przyjęte na mocy porozumienia kopenhaskiego w sposób ostrożny, co uniemożliwiłoby wówczas dalsze zmniejszenie globalnego ocieplenia do 2°C; mając na uwadze, że państwa nienależące do OECD uznaje się za odpowiedzialne za cały prognozowany wzrost emisji na świecie¹;
- B. mając na uwadze, że według danych MAE Unia Europejska odpowiada jedynie za 13% globalnej emisji CO₂;
- C. mając na uwadze, że zgodnie z dyrektywą w sprawie systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) system ten powinien wspierać redukcję emisji gazów cieplarnianych w sposób racjonalny pod względem kosztów i skuteczny pod względem ekonomicznym;

Analiza bieżącego celu na poziomie 20%

Aspekty polityki przemysłowej

1. podkreśla, że kryzys gospodarczy doprowadził do znacznego zmniejszenia produkcji przemysłowej i znacznego spadku wzrostu gospodarczego oraz do wzrostu bezrobocia, a jednocześnie do ograniczenia emisji i zmniejszenia zużycia energii; uważa, że tego ograniczenia emisji nie należy interpretować jako znaku, że UE znajduje się na właściwej drodze do realizacji ogólnych celów w zakresie zmniejszenia emisji; przyznaje, że pomimo iż nadwyżka uprawnień jest korzystna dla instalacji, możliwe jest, że kryzys gospodarczy wpłynął jednak na możliwości inwestowania przez przemysł w dalsze ograniczenie emisji;
2. podkreśla, że Chiny są światowym liderem w dziedzinie instalacji farm wiatrowych oraz że chińscy i indyjscy producenci turbin wiatrowych znajdują się w gronie dziesięciu najlepszych producentów w tym zakresie, a także iż Chiny i Tajwan produkują obecnie większość paneli fotowoltaicznych sprzedawanych na rynku międzynarodowym; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podejmowania działań mających na celu propagowanie w UE ekologicznego rozwoju i produkcji w zakresie zarówno takich, jak i nowych, innowacyjnych technologii, które są niezbędne do osiągnięcia ambitnych celów związanych z ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych;
3. zauważa, że w oparciu o informacje uzyskane od różnych sektorów przemysłu można jednoznacznie wykazać, że obowiązujące obecnie przepisy UE dotyczące polityki w zakresie ochrony środowiska, takie jak ETS, już powodują przenoszenie produkcji,

¹ Sprawozdanie Międzynarodowej Agencji Energetycznej (MAE) z dnia 9 listopada 2010 r. zatytułowane „World Energy Outlook 2010”.

i jest zaniepokojony tym, że wyższe ceny emisji dwutlenku węgla nasiliłyby tę tendencję;

Aspekty polityki energetycznej

4. zgadza się z założeniem Komisji i MAE, że opóźnianie inwestycji w ograniczenie emisji oraz w odpowiednie technologie energetyczne spowodowałoby wyższe koszty na późniejszym etapie; uważa, że jeżeli UE ma zrealizować do 2050 r. swój długoterminowy cel ograniczenia emisji o 80-95%, który potwierdziła ponownie Rada Europejska w dniu 4 lutego 2011 r., będzie musiała zwiększyć tempo swoich działań; z zadowoleniem przyjmuje zatem zamiar sporządzenia przez Komisję wykresów obrazujących realizację celów długoterminowych w możliwie oszczędny i skuteczny sposób;
5. jest głęboko zaniepokojony faktem, że UE nie zmierza ku osiągnięciu celów polegających na zmniejszeniu zużycia energii o 20% w porównaniu z założeniami na rok 2020 z powodu braku zaangażowania, ambicji i inwestycji ze strony państw członkowskich i samej UE; w pełni zgadza się z wnioskami, jakie można wyciągnąć z niedawno przedstawionych przez Komisję komunikatów zatytułowanych „Plan na rzecz efektywności energetycznej z 2011 r.” oraz „Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.”, mianowicie że polityka na rzecz efektywności energetycznej ma zasadnicze znaczenie dla dalszego ograniczania emisji CO₂; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania o to, by środki na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej, zwłaszcza w dziedzinie budynków, ogrzewania miejskiego i transportu, otrzymały większe dofinansowanie w przyszłej perspektywie finansowej; wyraża ubolewanie nad faktem, że nie położono większego nacisku na efektywność energetyczną podczas omawiania przez Radę Europejską w dniu 4 lutego 2011 r. priorytetów w dziedzinie energetyki;
6. zwraca uwagę, że obecny cel zakładający ograniczenie emisji o 20% opiera się na tzw. koszyku energetycznym, uwzględniającym w niektórych państwach członkowskich również energię jądrową; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji o poddaniu elektrowni jądrowych w UE testowi warunków skrajnych, który umożliwi podjęcie wymaganych działań w celu zapewnienia ich bezpieczeństwa; uważa, że podjęta przez niektóre państwa członkowskie decyzja o zamknięciu kilku istniejących reaktorów jądrowych, a także zwiększenie nakładów inwestycyjnych na budowę nowych elektrowni jądrowych, mogłoby sprawić, że niektóre państwa członkowskie dokonałyby przeglądu środków krajowych przyjętych celem osiągnięcia obecnego celu na poziomie 20%;
7. z zadowoleniem odnosi się do faktu, że według niedawno przedstawionych krajowych planów działania w zakresie energii odnawialnej UE mogłaby przekroczyć swoje cele na rok 2020 dotyczące energii odnawialnej, jeśli te plany działania zostaną w pełni wdrożone a instrumenty finansowe usprawnione; wzywa Komisję do skrupulatnego monitorowania ich wdrażania oraz do pracy na rzecz stworzenia stabilnych warunków do inwestycji do 2020 r. i później oraz osiągnięcia lepszej integracji rynku energii ze źródeł odnawialnych; apeluje do Komisji, by przeanalizowała a w miarę potrzeby zwiększyła wiążący prawnie cel dotyczący energii ze źródeł odnawialnych po 2020 r.;
8. apeluje, by UE zwiększyła wysiłki na rzecz rozwoju źródeł energii odnawialnej w zakresie produkcji energii elektrycznej i stworzyła ramy dla inteligentnych sieci, aby

zagwarantować coraz bardziej zdecentralizowaną produkcję energii; podkreśla, że osiągnięcie tego wymaga większych inwestycji w przedsięwzięcia infrastrukturalne w dziedzinie energetyki;

9. zauważa, że z powodu wielu barier rynkowych i regulacyjnych nadal nie wykorzystuje się w UE wielu okazji do zaoszczędzenia energii; wzywa do określenia celów w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, przyjęcia norm dla produktów i pojazdów energooszczędnych oraz propagowania proekologicznych zamówień publicznych;
10. podkreśla znaczenie inteligentnych sieci i inteligentnych liczników dla integracji energii elektrycznej z różnych źródeł, w tym ze źródeł odnawialnych; pozytywnie ocenia pracę grupy zadaniowej ds. inteligentnych liczników i upoważnienie do normalizacji nr 441 wydane dnia 12 marca 2009 r. dla CEN, CENELEC i ETSI a dotyczące rozwoju otwartej architektury w dziedzinie urządzeń pomiarowych oraz apeluje do Komisji, aby jak najszybciej przedłożyła szereg zaleceń i wniosków legislacyjnych dotyczących pełnego stosowania takich urządzeń, przywiązując szczególną wagę do kwestii opracowania norm oraz możliwości poczynienia oszczędności energii dzięki inteligentnym licznikom; apeluje ponownie, by ustalono, że celem polityki jest wyposażenie 50% gospodarstw domowych w Europie w inteligentne liczniki do 2015 r.;
11. podkreśla, że TIK mogą usprawnić transport drogowy i przyczynić się dodatkowo do ułatwienia stosowania bezpieczniejszych, bardziej inteligentnych i bardziej ekologicznych samochodów w Europie; podkreśla rolę agendy cyfrowej, która powinna nadawać priorytetowe znaczenie środowiskowemu potencjałowi inteligentnych samochodów i dróg oraz pilotażowym projektom badawczo-rozwojowym dotyczącym urządzeń V2V i V2R;
12. zauważa, że normy techniczne w zakresie inteligentnych sieci energetycznych powinny, zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z dnia 4 lutego 2011 r., zostać przyjęte najpóźniej do końca 2012 r.;
13. podkreśla bezwzględną konieczność dostosowania polityki normalizacyjnej w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych do sytuacji na rynku wymagającej interoperacyjności, która przyczyni się do przyspieszenia prac nad normami technicznymi pojazdów elektrycznych oraz inteligentnych sieci i liczników, mając na uwadze zakończenie tego procesu do 2012 r.;
14. zauważa, że warunkiem koniecznym do terminowego osiągnięcia przez UE celów w zakresie energii i klimatu jest przyspieszenie procedur wydawania zezwoleń i znalezienie nowych sposobów finansowania nowych przedsięwzięć infrastrukturalnych, w szczególności związanych z wydajnością energetyczną i innowacyjnością; podkreśla, że nowe przedsięwzięcia infrastrukturalne w dziedzinie energetyki muszą być zgodne z założeniami długoterminowej polityki UE w obszarze energii i klimatu;
15. z zadowoleniem przyjmuje uzgodnienia dotyczące wykorzystania niezaangażowanych środków finansowych z Europejskiego Programu Odbudowy (przedsięwzięcia energetyczne) w celu utworzenia specjalnego instrumentu finansowego wspierającego inicjatywy na rzecz zrównoważonej energii na poziomie lokalnym i regionalnym; wzywa do dokładnego monitorowania tego instrumentu, aby ocenić, czy tego typu finansowanie

mogłoby służyć za wzór dla przyszłych instrumentów wspierających zrównoważone inwestycje niskoemisyjne;

Aspekty badań naukowych i innowacji

16. zwraca uwagę, że na cel polityczny strategii UE 2020 w zakresie wydatków na badania naukowe wynoszący 3% PKB składają się wydatki sektora prywatnego (2%) i publicznego (1%); zauważa, że nadal szczególnie kłopotliwe jest osiągnięcie trzyprocentowego celu, zwłaszcza w przypadku wydatków sektora prywatnego na badania naukowe; zwraca uwagę, że brak zaangażowania w zakresie finansowania badań naukowych utrudnia rozwój bardzo energooszczędnych technologii przyjaznych środowisku;
17. ubolewa nad faktem, że dotując ceny energii i nie stosując ograniczeń ani limitów na emisje CO₂, niektóre kraje spoza UE zyskują relatywną przewagę pod względem konkurencyjności; podkreśla, że ponieważ kraje te nie mają limitów emisji CO₂, które są przez to tańsze, mogą być mniej chętne do przyłączenia się do wielostronnego porozumienia ogólnoświatowego na rzecz walki z globalnym ociepleniem;

Możliwości i narzędzia służące przekroczeniu celu 20%

18. apeluje o stosowanie ogólnej zasady, że UE powinna wybierać najbardziej opłacalne rozwiązania, dążąc do ograniczenia emisji CO₂, przy jednoczesnym wspieraniu tego, by obiecujące innowacyjne technologie i inwestycje, które są zgodne z długoterminowym celem UE w zakresie klimatu, były wdrażane we właściwym czasie; uważa, że stosując tę zasadę, należy przestrzegać zasady pomocniczości;

Środki w dziedzinie energetyki

19. apeluje, aby priorytetem środków w zakresie polityki dotyczącej klimatu w przyszłości była wydajność energetyczna; przyznaje, że, zgodnie z opracowanym przez Komisję planem działania do 2050 r., UE będzie w stanie ograniczyć do 2020 r. wewnętrzną emisję o co najmniej 25%, jeżeli będzie nadal realizować swoją obecną politykę, dążąc w szczególności do osiągnięcia do 2020 r. dwudziestoprocentowego celu w zakresie wydajności energetycznej; zauważa, że z analizy przeprowadzonej przez Komisję wynika, że ten poziom ograniczenia emisji i tak sprzyjałby pod względem efektywności kosztów realizacji długoterminowego celu zakładającego redukcję o 80%-95% emisji gazów cieplarnianych, w stosunku do poziomów z 1990 r., oraz że rozwiązanie mniej ambitne skutkowałoby znacznie wyższymi kosztami ogólnymi w całym okresie;
20. apeluje do Komisji o ustanowienie skutecznych ram prawnych w celu zagwarantowania, że państwa członkowskie wywiążą się w pełni ze swoich zobowiązań w zakresie celów związanych z oszczędnością energii do 2020 r. albo poprzez wprowadzenie wymogu, że krajowe plany działania na rzecz wydajności energetycznej muszą zostać zatwierdzone przez Komisję, albo za pomocą innych środków; wzywa Komisję, aby ułatwiała i monitorowała realizację krajowych planów działania na rzecz wydajności energetycznej a w razie konieczności w przypadku niewywiązywania się ze zobowiązań rozważała wszczęcie postępowanie w sprawie naruszenia; w związku z tym odwołuje się do swojej rezolucji z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie zmiany planu działania na rzecz

racjonalizacji zużycia energii¹;

21. uważa, że podejścia sektorowe w połączeniu z ogólnogospodarczymi pułapami w krajach uprzemysłowionych mogą przyczynić się do pogodzenia działań na rzecz klimatu z konkurencyjnością i wzrostem gospodarczym; podkreśla znaczenie przyjęcia całościowego i horyzontalnego podejścia sektorowego do emisji przemysłowych jako wartości dodanej w kontekście międzynarodowych negocjacji i europejskich celów w zakresie CO₂;
22. podkreśla, że oszczędność energii osiągnięta poprzez poprawę wydajności energetycznej stanowi najbardziej oszczędny sposób zapewnienia dalszego ograniczenia emisji CO₂; zwraca uwagę na niewykorzystany potencjał w zakresie charakterystyki energetycznej budynków przez cały cykl ich życia, w szczególności istniejących budynków, sektora transportu (w tym transportu powietrznego), zamówień publicznych, wytwarzania produktów energochłonnych, produkcji, przetwarzania i przesyłu energii, w tym systemu lokalnego ogrzewania; przypomina, że zasadnicze znaczenie mają konkretne działania w tych dziedzinach i zwraca uwagę na odnośne propozycje zawarte w sprawozdaniach Bendtsena i Kolarskiej-Bobińskiej; nalega, aby środki na rzecz oszczędności energii zostały wdrożone w pierwszej kolejności na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz aby opracowano strategię komunikacyjną dotyczącą projektów UE w celu zapewnienia zarówno przedsiębiorstwom, jak i konsumentom pełnych informacji; podkreśla potencjał wprowadzenia systemu zobowiązującego przemysł energetyczny do oszczędności energii, zgodnie z sugestią zawartą przez Komisję w planie na rzecz efektywności energetycznej, co przyniosło już pozytywne skutki w niektórych państwach członkowskich;
23. zwraca uwagę na potencjał MŚP w zakresie oszczędności energii, ponieważ obecnie jedynie 24% europejskich MŚP aktywnie realizuje działania na rzecz zmniejszenia swojego oddziaływania na środowisko; podkreśla, że chociaż każde MŚP korzysta z usług przynajmniej jednego konsultanta finansowego, nie otrzymują one podobnych porad w zakresie oszczędności energii i efektywności energetycznej, toteż MŚP potrzebowałyby pomocy również eksperta ds. energii i ochrony środowiska;
24. zwraca uwagę, że według Komisji blisko 8 mld EUR ze środków UE dostępnych na finansowanie efektywności energetycznej pozostaje niewykorzystanych; z zadowoleniem przyjmuje więc zamierzenia Komisji związane z ułatwianiem i propagowaniem wykorzystania funduszy strukturalnych na remonty budynków związane ze zwiększaniem ich efektywności energetycznej; oczekuje na przedstawienie konkretnych inicjatyw, łącznie z zasadami finansowania;
25. podkreśla, że zaostrzenie celów UE w zakresie klimatu wiązałoby się ze znacznym wzmożeniem wysiłków i zwiększeniem inwestycji w rozwój oraz szybkim uruchomieniem zrównoważonych i niskoemisyjnych technologii, inteligentnych sieci oraz prowadzeniem badań w dziedzinie energetyki; za istotne uważa zapewnienie odpowiedniego finansowania strategicznego planu w dziedzinie technologii energetycznych (plan EPSTE) po 2013 r.; podkreśla, że strategia energetyczna z ambicją

¹ Teksty przyjęte, P7_TA-PROV(2010)0485.

osiągnięcia celów w zakresie klimatu przewyższających 20% musi zostać oparta w całości na technologiach energetycznych przyjaznych dla klimatu;

26. zauważa, że Komisja oszacowała na 1 bilion EUR potrzeby inwestycyjne w zakresie nowych mocy produkcyjnych w sektorze energetycznym oraz modernizacji infrastruktury przesyłu i dystrybucji energii UE do 2020 r. oraz że będą one finansowane głównie ze środków pochodzących z taryf energetycznych; wzywa do przeprowadzenia tych inwestycji, aby zakończyć tworzenie powiązanego wzajemnie wewnętrznego rynku energii, zapewnić bezpieczeństwo dostaw, poprawić integrowanie odnawialnych źródeł energii w ramach europejskiego systemu energetycznego, przy uwzględnieniu swoistych cech koszyka energetycznego każdego z państw, oraz zwiększyć efektywność energetyczną oraz umożliwić konsumentom czerpanie korzyści z nowych technologii; podkreśla konieczność pełnego wykorzystania w energetycznych liniach międzysystemowych pomiędzy państwami członkowskimi ogromnych inwestycji, które są obecnie realizowane w szeregu krajów, zwłaszcza w odnawialne źródła energii;

Środki polityki przemysłowej

27. apeluje do UE, aby zagwarantowała długoterminowe zabezpieczenie inwestycji oraz przewidziała elastyczne mechanizmy w przypadku pogorszenia koniunktury gospodarczej (np. w celu uniknięcia nadmiernych przydziałów);
28. uważa, że włączenie podejść sektorowych do unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji zwiększyłoby ogólną efektywność gospodarczą we wszystkich państwach objętych systemem; podkreśla, że warto rozważyć korzyści wynikające z rozszerzenia zakresu podejść sektorowych na kolejne sektory i państwa;
29. zwraca uwagę, że technologie z zakresu wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS) mają coraz większe znaczenie, jako technologie tymczasowe w przechodzeniu do długoterminowego zaopatrzenia w energię pochodzącą ze źródeł niekopalnych, z punktu widzenia ograniczenia emisji dwutlenku węgla nie tylko w sektorze energetycznym, ale wskazuje, że aby inwestycje w CCS były opłacalne ekonomicznie, będą one wymagały znacznie wyższej ceny emisji dwutlenku węgla w porównaniu z obecnymi poziomami; podkreśla, że akceptacja społeczna jest niezbędna do kompleksowej oceny potencjalnych projektów związanych z CCS; zauważa, że zgodnie z planem działania MAE w zakresie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla w 2030 r. połowa wszystkich przedsięwzięć w dziedzinie CCS będzie realizowana w sektorze produkcji przemysłowej; zauważa, że warunkiem rozpoczęcia budowy elektrowni opartych na gazie winno być spełnienie kryteriów, które zgodnie z Pakietem Klimatyczno-Energetycznym w sprawie wychwytywania i składowania CO₂ winny spełniać nowo projektowane elektrownie oparte na węglu; wskazuje, że wykorzystanie takich technologii w praktyce nie powinno zmniejszać konkurencyjności europejskiego przemysłu;
30. wzywa Komisję do bezzwłocznego zaproponowania najlepszych sposobów uzupełnienia środków UE w zakresie łagodzenia zmiany klimatu o działania związane z redukcją gazów innych niż CO₂, np. HFC, które są najszybciej rosnącą grupą czynników zanieczyszczenia atmosferycznego na świecie, a także HFC23; apeluje do Komisji o wsparcie inicjatywy na rzecz uwzględniania wytwarzania HFC w protokole

montrealским oraz o zawieranie dwustronnych porozumień z państwami trzecimi w sprawie ograniczania oddziaływania HFC23, mając na celu ograniczenie emisji gazów innych niż CO₂ i złagodzenie oddziaływania HFC23 w sposób racjonalny pod względem kosztów, stosując publiczne oferty cenowe o znaczeniu mniejszym niż obecne ceny emisji dwutlenku węgla;

31. zauważa wkład energii jądrowej w ograniczanie emisji CO₂, ponieważ zamknięcie elektrowni jądrowych działających w UE doprowadziłoby do 50-procentowego wzrostu emisji;
32. zauważa, że jeśli chodzi o przyszłość węgla kamiennego i lignitu, technologia CCS nie powinna być uznawana za jedyną opcję zachowania wykorzystania węgla w gospodarce UE, oraz że należy rozwijać i wprowadzać również inne niskoemisyjne technologie oparte na węglu;

Środki w zakresie badań naukowych i innowacji

33. podkreśla, że opracowywanie i wdrażanie przełomowych technologii ma kluczowe znaczenie w walce ze zmianami klimatu a jednocześnie w przekonywaniu partnerów UE na całym świecie, że można zmniejszyć emisje bez utraty konkurencyjności i miejsc pracy; uważa za istotne, by Europa dała przykład, znacznie zwiększając wydatki przeznaczone na badania w dziedzinie technologii przemysłowych, które są przyjazne środowisku i energooszczędne, w ramach programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji, który należy odpowiednio dostosować do strategicznych technologii energetycznych określonych w planie EPSTE; podkreśla konieczność odgrywania przez Europę wiodącej roli w badaniach nad klimatem i technologiami energooszczędnymi oraz prowadzenia bliskiej współpracy naukowej w tej dziedzinie z międzynarodowymi partnerami takimi jak Brazylia, Rosja, Indie i Chiny (państwa BRIC) oraz Stany Zjednoczone;
34. podkreśla potencjał rolnictwa we wnoszeniu zasadniczego wkładu w przeciwdziałanie zmianie klimatu, a w szczególności potencjał związany z wykorzystaniem odpadów rolnych do produkcji zrównoważonej energii, co zapewni rolnikom dodatkowe źródło dochodu; uważa, że przyszła WPR powinna stać się narzędziem w rękach państw członkowskich, umożliwiającym osiągnięcie celów w zakresie ochrony środowiska i zmiany klimatu, oraz że powinna ona pomóc rolnikom czerpać korzyści nieodłącznie związane z rozwojem ekologicznym; uważa, że składnik ekologiczny WPR musi być częścią płatności bezpośrednich w pierwszym filarze, aby uniknąć skomplikowanych procedur administracyjnych, zagwarantować, że stanowi on zachętę do podejmowania przez rolników zobowiązań w zakresie środowiska naturalnego oraz aby zapewnić jednolite wdrażanie we wszystkich państwach członkowskich;
35. szczególną wagę przywiązuje do współpracy między mechanizmami ochrony patentu europejskiego w dziedzinie oszczędności energii i odnawialnych źródeł energii w celu ułatwienia dostępu do cennej własności intelektualnej, która nadal jest niewykorzystana; podkreśla, że kwestią priorytetową jest konieczność aktywowania planowanego patentu europejskiego w dziedzinie oszczędności energii i odnawialnych źródeł energii;
36. podkreśla konieczność ograniczenia emisji CO₂ w sektorze transportowym poprzez

zapewnienie znormalizowanej europejskiej infrastruktury dla pojazdów elektrycznych oraz większych zachęt dla producentów zrównoważonego biopaliwa drugiej generacji będącego alternatywą dla paliw kopalnych;

37. uważa, że ułatwiając łagodne przechodzenie do gospodarki niskoemisyjnej i torując drogę dla globalnego rynku emisji dwutlenku węgla, do międzynarodowych ram działań w dziedzinie klimatu po 2012 r. można również włączyć podejścia sektorowe w połączeniu z ogólnogospodarczymi pułapami w krajach uprzemysłowionych;
38. z zadowoleniem przyjmuje zamiar ukierunkowania przez Komisję strategii w dziedzinie klimatu na osiąganie długoterminowych rezultatów oraz wyraża poparcie dla idei pośrednich celów, np. na rok 2030; jest przekonany, że realne cele średnio- i długoterminowe oferują inwestorom wyraźniejsze zachęty do angażowania się w inwestycje zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz że podwyższanie celów w obecnych ramach określonych do 2020 r. mogłoby okazać się zbyt ambitne z perspektywy inwestycyjnej;

Wspólne korzyści i skutki

39. zauważa, że zgodnie z oceną Komisji ustalenie wyższego celu ograniczenia emisji doprowadziłoby do zmniejszenia do 2020 r. importu ropy i gazu nawet o 40 miliardów EUR, przy założeniu że baryłka ropy będzie kosztować w 2020 r. 88 USD; wyraża zadowolenie, że można by tym samym zmniejszyć nawet o 56% zależność UE od importu energii;
40. zauważa, że chociaż ma ono zachęcać do rozwoju technologii niskoemisyjnych, większe ograniczenie emisji w ramach ETS doprowadziłoby do dalszego wzrostu cen energii elektrycznej oraz – jeżeli nie będą mu towarzyszyć ambitne działania na rzecz wydajności energetycznej – kosztów energii elektrycznej, co byłoby poważnym powodem do niepokoju dla przemysłu i konsumentów w UE; uważa, że niedawne badanie Eurobarometru pokazało, iż stabilne i bezpieczne ceny energii zostały uznane przez obywateli za jedną z najważniejszych kwestii; zwraca uwagę, że dyrektywa w sprawie ETS pozwala państwom członkowskim na rekompensowanie sektorom energochłonnym wyższych cen energii elektrycznej poprzez pomoc państwa;
41. wskazuje na potencjalny wzrost europejskiej konkurencyjności dzięki innowacjom i zwiększeniu inwestycji, co może zapewnić przejście na zrównoważoną gospodarkę; twierdzi, że w odniesieniu do międzynarodowej konkurencyjności intensywniejsze działania UE na rzecz łagodzenia skutków zmian klimatu spowodowałyby osiągnięcie przez międzynarodowych konkurentów UE w szeregu sektorów przewagi pod względem kosztów i jednocześnie prowadziłyby do powstania marginesów konkurencyjności przedsiębiorstw UE w zakresie technologii służących ochronie klimatu; jest zdania, że zawarcie porozumienia międzynarodowego oznaczałoby dla konkurentów UE rezygnację z przewagi pod względem kosztów, podczas gdy margines konkurencyjności UE prawdopodobnie nie uległby zmianie;
42. podkreśla, że Europie niezbędne są przyjazne środowisku innowacje, aby utrzymała ona silną pozycję na rozwijającym się w szybkim tempie światowym rynku technologii niskoemisyjnych, oraz że pozwoliłoby to UE zyskać większą konkurencyjność względem

większych podmiotów rynkowych; zwraca uwagę na konieczność zapewnienia wprowadzenia na rynek i komercjalizacji innowacyjnych rozwiązań w Europie; w związku z tym uważa, że należy udostępnić odpowiednie instrumenty finansowe, aby wspierać wprowadzanie skutecznych technologii na rynek unijny; przestrzega przed zagrożeniami związanymi z „przenoszeniem zielonych miejsc pracy”, gdyż opóźnienia w tworzeniu zrównoważonej europejskiej gospodarki sprzyjającej włączeniu społecznemu skutkowałyby przekierowaniem inwestycji i miejsc pracy w zielonych sektorach do innych regionów;

43. zauważa, że mimo przejściowego obniżenia zużycia energii w 2009 r., w przyszłości zużywanej będzie więcej energii, gdyż gospodarki państw członkowskich ożywiają się, więc uzależnienie od importu energii nadal będzie rosnąć;
44. jest zaniepokojony faktem, że w odniesieniu do innowacji w zakresie trwałych technologii następuje już zmiana na pozycji lidera – Europę wyprzedzają inne części świata, wskutek czego Europa może stać się importerem netto tych technologii i związanych z nimi produktów gotowych; stwierdza, że z najnowszych badań wynika, iż spośród 50 przedsiębiorstw uznanych za liderów w dziedzinie czystych technologii 24 mają siedzibę w Azji, 22 w Stanach Zjednoczonych, 3 w Europie i jedno w Kanadzie; podkreśla, że według badania firmy Ernst&Young dotyczącego roku 2010 Chiny i USA są najatrakcyjniejszymi regionami świata pod względem rozwoju energii ze źródeł odnawialnych;
45. uważa, że Europa powinna obecnie inwestować więcej w efektywność energetyczną, która wzmocni lokalne gospodarki, wspierając lokalne miejsca pracy, które nie mogą zostać przeniesione do państw trzecich o niższych kosztach produkcji;
46. zauważa wpływ na tworzenie miejsc pracy i konkurencyjność, wynikający z przechodzenia na niskoemisyjną gospodarkę, w miarę jak UE staje się globalnym liderem w dziedzinie technologii opartych na odnawialnych źródłach energii oraz energooszczędnych produktów i usług;

Ocena ryzyka ucieczki emisji

47. podkreśla, że europejska polityka w dziedzinie ograniczania emisji jest skuteczna w propagowaniu restrukturyzacji systemu produkcji na bardziej ekologiczny, zauważa jednak, że w przypadku wdrożenia jednostronnego mogłoby to spowodować mniejszą skuteczność ekologiczną z powodu ucieczki emisji¹;
48. zwraca uwagę, że na mocy zaproponowanych przepisów dotyczących wskaźników emisyjności zakłady przemysłowe, które nie osiągną wskaźnika, i tak będą musiały nabyć część uprawnień do emisji, co oznacza dla przedsiębiorstw z UE, które konkurują na arenie międzynarodowej, koszty, z którymi nie muszą borykać się ich światowi konkurenci; zauważa, że dzięki elastycznej strukturze ETS przedsiębiorstwa będą mogły przenosić niewykorzystane uprawnienia z drugiej do trzeciej fazy;

¹ Wnioski z badania przeprowadzonego w dniu 3 marca 2011 r. przez Eurośródziemnomorskie Centrum ds. Zmiany Klimatu w sprawie makroekonomicznego wpływu unijnych działań na rzecz ograniczenia emisji o ponad 20%.

49. uważa, że wskaźniki ETS powinny również uwzględniać dostępne źródła energii w państwach członkowskich oraz umożliwiać ich dostosowanie w miarę zmiany kosztów energetycznych i doboru źródeł energii;
50. ubolewa nad faktem, że Komisja nie uwzględniła w odpowiednim stopniu w swoich założeniach dotyczących ucieczki emisji ich dodatkowego wpływu na ceny energii elektrycznej; podkreśla, że przemysł zużywa 40% energii elektrycznej UE, przez co odczuwa on dotkliwie każdy wzrost ceny emisji dwutlenku węgla wynikający z przenoszenia kosztów na konsumentów przez sektor energii elektrycznej; zauważa jednak, że państwa członkowskie mogą w ramach programów pomocowych wykorzystywać dochody ze sprzedaży na aukcji do łagodzenia tego zjawiska;
51. podkreśla, że nie ma jednego rozwiązania dla sektorów przemysłowych, które zagrożone są ucieczką emisji, oraz że charakter produktu lub struktura rynku są istotnymi kryteriami wyboru dostępnych narzędzi (bezpłatne przydziały uprawnień, pomoc państwa lub środki dostosowania na granicach);
52. zauważa, że istnieją rozbieżne prognozy dotyczące rynku dwutlenku węgla w 2020 r., wykorzystane przez Komisję w komunikacie z maja 2010 r. w sprawie podstawy scenariusza zakładającego ograniczenie emisji w UE o 30%, w związku z tym apeluje do Komisji o przedstawienie nowej prognozy w zakresie oceny ryzyka ucieczki emisji dwutlenku węgla, która uwzględnia takie scenariusze;

Dalsze możliwości i wyzwania

53. uważa, że potencjalne zmiany kosztów pracy i energii wynikające z realizacji polityki UE w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu nie powinny doprowadzić do dumpingu społecznego i ucieczki emisji, oraz wzywa Komisję do zbadania tego typu zagrożeń; z tej przyczyny wzywa również inne kraje rozwinięte lub rozwijające się do zobowiązania się do odpowiednich lub porównywalnych działań;
54. apeluje do Komisji o wsparcie, z jednej strony, działań związanych z zaspokojeniem potrzeb rynku pracy wynikających z przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną oraz, z drugiej strony, działań restrukturyzacyjnych obejmujących pracowników, którzy stali się dostępni w nowych sektorach;
55. uważa, że środki finansowe przeznaczane na spójność należy wykorzystywać bardziej efektywnie w celu propagowania energii ze źródeł odnawialnych, efektywności energetycznej i niskoemisyjnych technologii energetycznych;
56. podkreśla, że wzrost cen emisji dwutlenku węgla doprowadzi do dalszego wzrostu kosztów energii elektrycznej; zaznacza, że każdy wzrost ceny emisji dwutlenku węgla o 1 EUR skutkuje wzrostem o ponad 2 miliardy EUR dodatkowych kosztów ponoszonych przez obywateli w postaci opłat za energię elektryczną, których 40% przypada na przemysł; apeluje do Komisji o przeprowadzenie konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami w celu przedstawienia odpowiednich rozwiązań, które nie zakłócają konkurencji;
57. podkreśla, że zgodnie ze sprawozdaniem Międzynarodowej Agencji Energetycznej

(MAE) pt. „World Energy Outlook 2010” [Prognoza w sprawie sytuacji energetycznej na świecie], cel 2°C może zostać osiągnięty tylko wtedy, gdy bieżące zobowiązania będą energicznie wdrażane w okresie do 2020 r., a po tym roku podjęte zostanie o wiele silniejsze działanie; w związku z tym apeluje do Komisji i Rady (Europejskiej) o dążenie do szybszego, skoordynowanego w skali międzynarodowej i uzgodnionego przez grupę G-20 eliminowania dotacji na paliwa kopalne oraz do przedstawiania stosownych wniosków na poziomie UE;

58. przypomina w tym kontekście o komunikacie Komisji w sprawie strategii Europa 2020, w którym wzywa ona do przesunięcia obciążeń podatkowych z siły roboczej do sektora energetycznego; z zadowoleniem przyjmuje przedstawioną w rocznej wizji wzrostu gospodarczego zapowiedź dostosowania europejskich ram opodatkowania energii do unijnych celów w dziedzinie energetyki i klimatu;
59. wyraża zaniepokojenie faktem, że do 47% wzrostu emisji CO₂ związanych ze zużyciem energii w UE w latach 1990-2006 doprowadził głównie import z krajów o mniej restrykcyjnych ograniczeniach emisji CO₂; zauważa, że jest to całkowicie niezależne od niedawnej unijnej polityki w zakresie zmiany klimatu, a w szczególności ETS; mimo to zwraca się do Komisji, aby przeprowadziła ocenę tego, czy takie tendencje utrzymują się również po 2006 r.;
60. wzywa Komisję do podjęcia następujących działań praktycznych:
 - ocena wpływu wewnętrznej polityki UE w zakresie ograniczenia emisji na zatrudnienie, w tym na możliwości znalezienia pracy, wspieranie zwiększania wiedzy na temat rozwiązań niskoemisyjnych, potrzeb w zakresie przekwalifikowania i podniesienia kwalifikacji pracowników wykonujących pracę związaną z energetyką oraz kształcenia i szkoleń, zwłaszcza dla MŚP,
 - analiza stopnia, w jakim państwa członkowskie wywiązują się ze zobowiązania do przeznaczania co najmniej 50% dochodów ze sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji na środki na rzecz łagodzenia skutków zmian klimatu i przystosowywania się do nich, oraz zaproponowanie w razie potrzeby odpowiednich środków,
 - analiza wpływu zwiększenia unijnego celu w zakresie redukcji emisji na poziomie państw członkowskich, zgodnie z konkluzjami Rady ds. Środowiska z dnia 14 marca 2011 r.,
 - zapewnienie odpowiedniego finansowania planu EPSTE,
 - wspieranie wydajnego wykorzystywania przez państwa członkowskie funduszy strukturalnych i funduszy przeznaczonych na spójność, w szczególności na środki związane z wydajnością energetyczną, przy pełnej świadomości tego, że inwestycje takie muszą mieć charakter regionalny i służyć niwelowaniu różnic gospodarczych i społecznych w UE,
 - wprowadzenie innowacyjnych mechanizmów finansowych (takich jak programy cykliczne),
 - przeznaczenie dodatkowych funduszy dla regionów słabszych lub znajdujących się w trudnej sytuacji na pokrycie kosztów działań podejmowanych w sektorach nieobjętych ETS (budynki, transport, rolnictwo),
 - nadanie priorytetowego znaczenia badaniom naukowym w dziedzinie klimatu i energetyki w ósmym ramowym programie badawczym, w tym wydajności energetycznej, oraz badanie przyczyn zmian klimatu i sposobów przystosowania się

do nich,

- analiza stopnia, w jakim jednostronny ruch polegający na zwiększeniu celu UE w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do poziomu ponad 20% mógłby stanowić zachętę dla innych krajów do przystąpienia do porozumienia międzynarodowego,
- zbadanie potencjalnego wpływu na przenoszenie zielonych miejsc pracy oraz zmniejszanie inwestycji i konkurencyjności w zielonych sektorach.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	9.5.2011
Wynik głosowania końcowego	+ : 38 - : 4 0 : 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Lena Ek, Ioan Enciu, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Romana Jordan Cizelj, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Jaroslav Paška, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Britta Thomsen, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Niki Tzavela, Marita Ulvskog, Kathleen Van Brempt, Henri Weber
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Matthias Groote, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Oriol Junqueras Vies, Silvana Koch-Mehrin, Vladko Todorov Panayotov, Algirdas Saudargas, Silvia-Adriana Ţicău
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Alexandra Thein